

ВИЩА ОСВІТА ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ

Доцент Р.Ю. Кожушко

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: освіта, вища освіта, наука, інновації, управління, інформаційне суспільство, інноваційна економіка, промисловість, суспільство, бізнес, держава, сталий розвиток.

Розвинута та ефективно організована вища освіта є одним із невід'ємних складових ефективного розвитку економіки та суспільства. В країнах що розвиваються, з підвищенням значення якісної освіти в інформаційному суспільстві на перший план висувається питання її формування та фінансування.

У більшості країн світу освіта і наука, як складова вищої освіти виступають головним рухомим механізмом розвитку провідних інноваційних економік світу. На сьогоднішній день одним з основних індикаторів якості фінансування освіти в тій чи іншій країні виступає - % від ВВП.

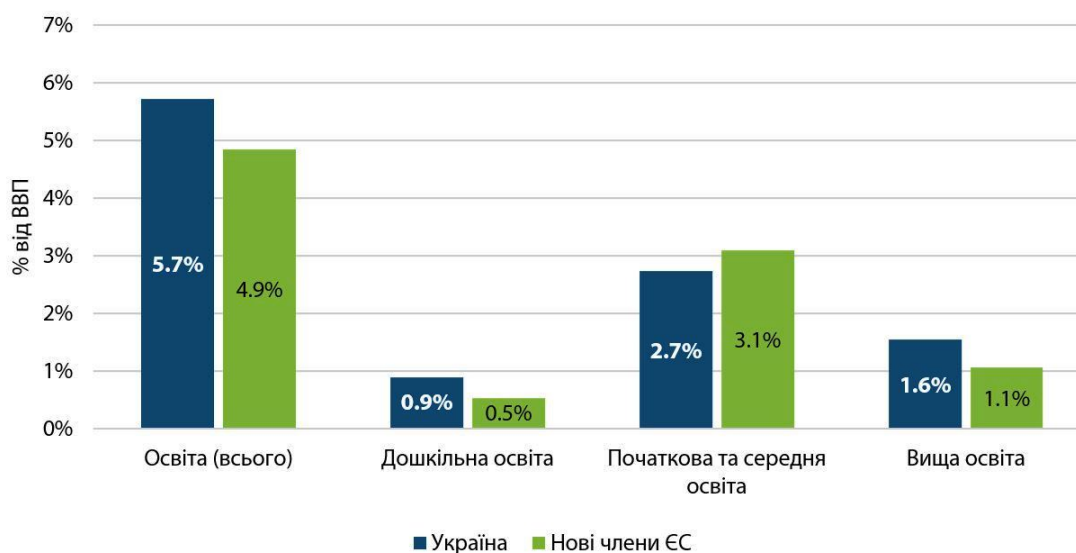

Рисунок 1 - Видатки на освіту в Україні та країнах – нових членах Євросоюзу, останні наявні дані (2016)
Джерело: Світовий банк, Державне казначейство України.

Хоча на перший погляд ми маємо високий показник державного фінансування освіти, проте якість використання коштів викликає багато запитань, так як основний бюджет витрачається саме на проїдання, а не на покращення якості кінцевого продукту освітньої системи, тобто кваліфікації та компетенції майбутніх драйверів успішної економіки.

Загальна освітня система з кожним роком стає все більш розбалансованою, намагаючись запускати окремі начебто дієві механізми покращення якості підготовки спеціалістів, наприклад тісну співпрацю освіти та промисловості (більш чітка відповідність підготовки спеціалістів вимогам промисловості) ми зовсім не вивчаємо бачення щодо підготовки в закладах вищої освіти та розвитку ринку праці безпосередньо студентською молоддю. Дана ситуація призводить до значної кількості начебто спеціалістів, які працюють не за своєю профільною освітою, а відповідно, ринок праці заповнений освітченими, але не кваліфікованими, не компетентнісними

працівниками що в свою чергу призводить до не конкурентності економіки цілої держави. Ще одним індикатором неправильного напрямку розвитку освітньої культури як такої, є такі дані, середньо статистичний житель України витрачає на освітні послуги близько 1% від доходу і на алкоголь та сигарети 6-8% в продовж життя.

Звичайно дана ситуація є не прийнятною як для економіки, суспільства так і самої держави як головного керівника даних процесів. Без сумніву є зрозумілим необхідність реформування освіти та освітньої культури суспільства в цілому.

Сучасна система освіти програмує наше суспільство на надзвичайно критичні показники розподілу капіталу а саме співвідношення 97/3, у країнах із сучасними освітніми програмами розподіл капіталу прямує до співвідношення 70/30, основна відмінність систем освіти надана на рисунку 1.

Рисунок 2 – Схематичне зображення суті систем освіти сучасного та майбутнього.

Висновки. Нажаль не може бути виходом з ситуації калькування прогресивних систем освіти, зважаючи на різноманітні особливості культури, розвитку, матеріального становища того чи іншого соціуму та держави в цілому.

Для країн що розвиваються, з обмеженими матеріальними ресурсами одним з виходів з ситуації може стати об'єднання усіх учасників своєрідного «Балансу інтересів» реформування освіти та розвитку економіки. При проектуванні ефективної сучасної системи освіти потрібно дати відповідь на головні питання:

- хто виступає споживачем даних послуг (держава, бізнес, індивід);
- яка мета отримання даних послуг;
- якими оптимальними ресурсами досягти поставленої мети.

ЛІТЕРАТУРА

1. За ред. Т.Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. *Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту*// Навч. Посібник-2014 – С. 21-33.
2. Джон Тейлор Гатто, *Зброя масового навчання. Переклад з англ. Галина Сташків.* – Львів: Літопис, 2016.-149-159.
3. Фредерік Лалу *«Компанії майбутнього»* - Харків 2017. С. 450-461.
4. Кен Робінсон, Лу Ароніка, *Школа майбутнього. Перекл. Ганна Левів: Літопис, 2016.-С 128-151.*